

Luxembourg, 16. lipnja 2026.
(OR. en)

10585/26

AELE 45
EEE 13
N 49
ISL 30
FL 21
CH 25
AND 8
MC 5
SM 6
FEROE 2
MI 641

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	10035/1/26 ADD 1 REV 1; 10035/1/26 ADD 1 REV 1 COR 1
Predmet:	Zaključci Vijeća o homogenom proširenom unutarnjem tržištu i odnosima EU-a sa zapadnoeuropskim zemljama koje nisu članice EU-a i s Farskim Otocima

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o homogenom proširenom unutarnjem tržištu i odnosima EU-a sa zapadnoeuropskim zemljama koje nisu članice EU-a i s Farskim Otocima, kako ih je usvojilo Vijeće (opći poslovi) 16. lipnja 2026.

**ZAKLJUČCI VIJEĆA O HOMOGENOM PROŠIRENOM UNUTARNJEM TRŽIŠTU I
ODNOSIMA EU-A SA ZAPADNOEUROPSKIM ZEMLJAMA KOJE NISU ČLANICE EU-
A I S FARSKIM OTOCIMA**

1. U skladu sa svojim zaključcima od 25. lipnja 2024. Vijeće je ocijenilo opće stanje odnosa EU-a sa sljedećim zapadnoeuropskim zemljama koje nisu članice EU-a: Islandom, Kneževinom Lihtenštajn, Kraljevinom Norveškom, Švicarskom Konfederacijom, Kneževinom Andorom, Republikom San Marino i Kneževinom Monako. Vijeće je također ocijenilo stanje odnosa EU-a s Farskim Otcima kao samoupravnom zemljom unutar Kraljevine Danske, na koju se ne primjenjuju Ugovori EU-a.
2. Vijeće pozdravlja suradnju između Europske unije i Švicarske Konfederacije, koja je obnovljena niz godina nakon donošenja Zaključaka Vijeća o odnosima EU-a sa Švicarskom Konfederacijom (2019.).
3. Vijeće će ponovno ocijeniti stanje tih odnosa za dvije godine, prema potrebi, u kontekstu daljnjeg razvoja unutarnjeg tržišta. U tom pogledu Vijeće prima na znanje tekući rad na budućem proširenju Europske unije.

ZAPADNOEUROPSKI SUSJEDI EUROPSKE UNIJE

4. Zapadnoeuropske zemlje koje nisu članice EU-a najbliži su partneri EU-a u izgradnji jače, sigurnije, zelenije, konkurentnije i otpornije Europe, koja se temelji na miroljubivoj suradnji, demokraciji, vladavini prava i ljudskim pravima. Vijeće podsjeća na važnost koju EU pridaje odnosima sa svim tim bliskim partnerima sličnih stavova koji su duboko integrirani s EU-om. Naša dugotrajna suradnja temelji se na zajedničkim vrijednostima i interesima koji proizlaze iz zajedničke baštine i povijesti, kao i snažnih kulturnih, gospodarskih, političkih i zemljopisnih poveznica.
5. Vijeće naglašava važnost jedinstva kada je riječ o agresivnom ratu Rusije protiv Ukrajine. Pohvaljuje visoku razinu bliske koordinacije i usklađenosti zapadnoeuropskih zemalja koje nisu članice EU-a s izjavama i mjerama ograničavanja EU-a. Također izražava zadovoljstvo drugim djelovanjima usklađenima s onima koje su EU i njegove države članice poduzeli kako bi se suprotstavili agresivnom ratu Rusije protiv Ukrajine, među ostalim u multilateralnim forumima, čime se pokazuje izvrsno i blisko partnerstvo između EU-a i njegovih zapadnoeuropskih susjeda i u tom području.
6. Vijeće prima na znanje izvrsnu suradnju u područjima vanjskog djelovanja EU-a kao što su zajednička vanjska i sigurnosna politika (ZVSP) i zajednička sigurnosna i obrambena politika (ZSOP), razvojna i humanitarna pomoć te promicanje demokracije, ljudskih prava i vladavine prava. Vijeće naglašava važnost bliskog i redovitog političkog dijaloga i izražava veliko zadovoljstvo visokom razinom usklađenosti zapadnoeuropskih partnera koji nisu u EU-u sa stajalištima EU-a, uključujući mjere ograničavanja kao odgovor na agresivni rat Rusije protiv Ukrajine. Kontinuirano usklađivanje s izjavama i mjerama ograničavanja u okviru ZVSP-a, kao i jačanje angažmana na globalnoj razini i dalje su ključni za europsko jedinstvo i globalnu sigurnost. Vijeće ističe važnost bliske suradnje kako bi se spriječilo zaobilaženje sankcija.

7. Vijeće ističe važnost jačanja suradnje u multilateralnim forumima između EU-a i njegovih zapadnoeuropskih partnera koji nisu u EU-u radi podupiranja djelotvornog multilateralnog svjetskog poretka utemeljenog na pravilima i suradnje na zajedničkim globalnih izazovima, među ostalim miru i sigurnosti, ljudskim pravima i klimatskim promjenama.
8. Gospodarska integracija u okviru proširenog unutarnjeg tržišta EU-a još više povezuje Europsku uniju i njezine zapadnoeuropske susjede te je i dalje temeljni stup zajedničkog blagostanja i stabilnosti diljem kontinenta u sve nestabilnijem i rascjepkanijem geopolitičkom okruženju. U protekle dvije godine bliski odnosi dodatno su se poboljšali zahvaljujući nizu inicijativa u širokom rasponu strateških područja od zajedničkog interesa.
9. Vijeće ponovno ističe da snaga naše gospodarske integracije ovisi o potpunom poštovanju četiriju sloboda unutarnjeg tržišta, koje se temelje na ravnoteži prava i obveza, uz osiguravanje jednakih uvjeta i snažnih mehanizama kako bi se zajamčio brz i djelotvoran odgovor na izazove u međusobnim odnosima. Stoga je odgovornost svih država koje već sudjeluju ili žele povećati razinu sudjelovanja u proširenom unutarnjem tržištu da osiguraju njegovu cjelovitost i homogenost. To uključuje potpuno poštovanje jednakih prava i obveza za građane i poduzeća, jednako postupanje prema državama članicama, čvrste mehanizme upravljanja i odgovarajuće financijske doprinose pri sudjelovanju u politikama i aktivnostima EU-a, uključujući pravedan financijski doprinos koheziji Europske unije kao preduvjet za pristup proširenom unutarnjem tržištu. Države koje nisu članice Unije i koje ne snose iste obveze kao države članice ne mogu uživati ista prava i koristi kao članice.
10. Vijeće je i dalje u potpunosti predano promicanju zajedničkih globalnih napora u području klimatskih promjena, zelene i digitalne tranzicije, čiste, obnovljive i niskougljične energije, energetske učinkovitosti, održive mobilnosti, zaštite bioraznolikosti i otpornosti okoliša. Nastavak bliske suradnje u pogledu tih područja između EU-a i naših najbližih zapadnoeuropskih partnera koji nisu u EU-u i dalje je od ključne važnosti.

11. Zbog svoje geografske i političke blizine EU i njegovi zapadnoeuropski partneri koji nisu u EU-u suočavaju se sa zajedničkim sigurnosnim izazovima te ovise jedni o drugima kad je riječ o osiguravanju nacionalne i regionalne stabilnosti. U tom kontekstu Vijeće naglašava važnost suradnje i uzajamne potpore u području energetske sigurnosti, uključujući zaštitu kritične infrastrukture, sigurnost opskrbe i pristup cjenovno pristupačnoj energiji u kontekstu energetske tranzicije.
12. Vijeće prima na znanje trenutačne izazove povezane s održivim upravljanjem ribljim stokovima u sjeveroistočnom Atlantiku. Kako bi ti stokovi i dalje mogli osiguravati velike gospodarske koristi te kako bi se izbjeglo prekomjerno iskorištavanje stokova i njihovo opadanje, Vijeće hitno traži uspostavu sveobuhvatnih odgovornih i održivih sustava upravljanja koji uključuju sve relevantne stranke, među ostalim Norvešku, Island i Farske Otoke. U tom kontekstu Vijeće izražava žaljenje zbog jednostranih djelovanja nekih stranaka i posljedičnih izazova za zajedničko upravljanje ribljim stokovima u sjeveroistočnom Atlantiku. Vijeće poziva na dogovore kojima se uzimaju u obzir povijesna prava i koji uključuju sve relevantne strane, pa tako i Europsku uniju.
13. Vijeće pozdravlja suradnju EU-a s Islandom, Lihtenštajnom, Norveškom i Švicarskom u području pravosuđa i unutarnjih poslova te sa zanimanjem očekuje daljnje jačanje suradnje s Andorom i San Marinom u području upravljanja granicama.

EUROPSKI GOSPODARSKI PROSTOR

14. Vijeće podsjeća da je Sporazum o EGP-u temelj odnosa s Islandom, Lihtenštajnom i Norveškom. Sporazumom o EGP-u već se više od 30 godina promiču trgovina, gospodarska integracija, blagostanje i suradnja u nekoliko važnih područja.
15. Sudjelovanjem na jedinstvenom tržištu na temelju Sporazuma o EGP-u, kojim se omogućuje slobodno kretanje robe, usluga, kapitala i ljudi, države EFTA-e koje su članice EGP-a duboko su integrirane u europske lance vrijednosti. Takva suradnja jača gospodarsku otpornost, podupire razvoj konkurentnih i održivih industrija te doprinosi zajedničkim ciljevima klimatske neutralnosti, inovacija i strateške autonomije.
16. Vijeće naglašava važnost održavanja ravnoteže prava i obveza na temelju Sporazuma o EGP-u. To uključuje pravnu obvezu potpunog i pravodobnog uključivanja svih pravnih akata EU-a obuhvaćenih područjem primjene Sporazuma o EGP-u, što je ključno za osiguravanje homogenosti i jednakih uvjeta na zajedničkom unutarnjem tržištu u 30 država EGP-a.
17. Vijeće pozdravlja uključivanje niza važnih dijelova zakonodavstva u Sporazum o EGP-u tijekom posljednje dvije godine u područjima kao što su financijske usluge (Akt o digitalnoj operativnoj otpornosti – DORA, Uredba o tržištima kriptovaluta – MiCA, europske zelene obveznice, preispitivanje europskih nadzornih tijela), zdravlje (procjena zdravstvenih tehnologija, Europska agencija za lijekove – EMA, Uredba o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju), obrambene sposobnosti (Akt o podupiranju proizvodnje streljiva – ASAP, Akt o jačanju europske obrambene industrije putem zajedničke nabave – EDIRPA), energetika (Direktiva o energetske učinkovitosti – EED II, Direktiva o energetskim svojstvima zgrada – EPBD 2018., Direktiva o energiji iz obnovljivih izvora – RED II) i digitalizacija (Akt o upravljanju podacima).

18. Vijeće sa zadovoljstvom prima na znanje neprestane napore koji se ulažu u povećanje osviještenosti o važnosti Sporazuma o EGP-u za promicanje gospodarske integracije država EGP-a, izgradnju otpornijeg i dinamičnijeg unutarnjeg tržišta i zaštitu naših zajedničkih vrijednosti u sve složenijem globalnom okružju te potpore za taj Sporazum.
19. Podsjećajući na svoje zaključke od 21. lipnja 2022. i 25. lipnja 2024., Vijeće izražava žaljenje zbog stalnih kašnjenja u potpunom uključivanju akata EU-a jer su zaostaci i dalje veliki te poziva države EFTA-e koje su članice EGP-a da bez odgode smanje broj akata koje treba uključiti u skladu s pravnom obvezom na temelju Sporazuma o EGP-u. Iako uvažava tekući rad na smanjenju zaostataka i važan napredak ostvaren 2025., Vijeće poziva na pojačane napore i nastavak bliske suradnje s ciljem brzog uključivanja preostalog zakonodavstva, kao što su paket mjera za genetski modificiranu hranu i hranu za životinje, Uredba o helikopterskim operacijama na moru i pravna stečevina EU-a relevantna za EGP u području energetike, prometa, okoliša, financijskih usluga i statistike, kao i novih akata. To je potrebno kako bi se osigurale pravna sigurnost i homogenost te jednaki uvjeti na unutarnjem tržištu potpunim i pravodobnim uključivanjem pravne stečevine EU-a relevantne za EGP. Vijeće također naglašava važnost osiguravanja pravodobnog ispunjavanja ustavnih zahtjeva kojima se omogućuje stupanje na snagu akata uključenih u Sporazum o EGP-u, kao i prenošenje pravne stečevine EGP-a u nacionalne pravne sustave država EFTA-e koje su članice EGP-a.
20. Osim toga, zbog ustrajnih zaostataka potrebno je razviti mehanizme kojima bi se osiguralo potpuno i pravodobno uključivanje relevantne pravne stečevine EU-a, što je ključno za osiguravanje pravne sigurnosti i pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta.

21. Vijeće podsjeća da financijski doprinos država EFTA-e koje su članice EGP-a smanjenju socijalnih i gospodarskih razlika unutar Europskog gospodarskog prostora čini sastavni i uzajamni dio Sporazuma o EGP-u, koji odražava koristi koje su države EFTA-e koje su članice EGP-a ostvarile svojim sudjelovanjem na unutarnjem tržištu. Vijeće cijeni doprinos država EFTA-e koje su članice EGP-a putem financijskog mehanizma EGP-a i norveškog financijskog mehanizma u korist ugovornih stranaka, kao dio ukupne ravnoteže prava i obveza, s ciljem promicanja trajnog i uravnoteženog jačanja trgovinskih i gospodarskih odnosa između stranaka. Vijeće pozdravlja stupanje na snagu financijskog mehanizma EGP-a i norveškog financijskog mehanizma za razdoblje od svibnja 2021. do travnja 2028. U tom pogledu Vijeće naglašava potrebu za brzim sklapanjem bilateralnih memoranduma o razumijevanju sa svim državama korisnicama kako bi se osigurao jasan okvir i vremenski plan za učinkovitu i pravodobnu provedbu sredstava.
22. Vijeće ističe da se u članku 19. Sporazuma o EGP-u predviđa da bi ugovorne stranke trebale nastaviti s naporima za ostvarivanje postupne liberalizacije trgovine poljoprivrednim proizvodima te bi u tu svrhu svake dvije godine trebale preispitati uvjete trgovine poljoprivrednim proizvodima kako bi se mogli razmotriti mogući ustupci i daljnje smanjenje prepreka.
23. Vijeće prepoznaje ograničenja Sporazuma o EGP-u kad je riječ o područjima politika izvan područja primjene Sporazuma, uključujući trgovinsku i carinsku politiku. U tom pogledu Vijeće napominje da EU zadržava pravo uvođenja mjera koje su u skladu s obvezama EU-a na temelju Sporazuma o EGP-u. Vijeće pozdravlja nastavak rasprava s državama EFTA-e koje su članice EGP-a o tome kako najbolje pristupiti preklapanju pitanja koja su obuhvaćena područjem primjene Sporazuma o EGP-u i onih koja to nisu.

24. Vijeće pozdravlja želju država EFTA-e koje su članice EGP-a da promiču bližu suradnju s EU-om u području hitnih zdravstvenih mjera te sa zanimanjem očekuje razmatranje predstojećih rezultata tekućih pregovora o sudjelovanju država EFTA-e koje su članice EGP-a u hitnim zdravstvenim mjerama EU-a u području medicinskih protumjera za zaštitu zdravlja građana, nadovezujući se na naš postojeći bliski odnos u okviru i izvan Sporazuma o EGP-u. Predviđeni sporazum između Unije i Islanda, Lihtenštajna i Norveške trebao bi se temeljiti, među ostalim, na sljedećim načelima: čvrstim mehanizmima upravljanja, uključujući dinamično usklađivanje, mehanizmima za zaštitu jedinstvenog tumačenja i primjene uz istodobno očuvanje autonomije EU-a u donošenju odluka te potrebi da partnerske zemlje daju znatan financijski doprinos proračunu Unije.
25. Vijeće pozdravlja postupno jačanje političkog dijaloga i suradnje u području vanjske i sigurnosne politike između EU-a i Islanda, Lihtenštajna i Norveške. U tom kontekstu Vijeće pozdravlja polugodišnje političke dijaloge na ministarskoj razini koji se održavaju na marginama sastanaka Vijeća EGP-a, kao i različite političke dijaloge na radnoj razini.
26. Vijeće pozdravlja zajedničku izjavu naslovljenu „Jačanje suradnje u području vanjske i sigurnosne politike EGP-a”, koju su u svibnju 2025. potpisali ministri vanjskih poslova Islanda, Lihtenštajna i Norveške i Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te potiče njezinu potpunu provedbu.

ISLAND

27. Island je već dugo blizak i pouzdan partner Europske Unije. Partnerstvo EU-a i Islanda temelji se na zajedničkim vrijednostima i načelima demokracije, ljudskih prava, vladavine prava i središnje uloge međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima.
28. Sporazum o EGP-u pokazao se kao pouzdan instrument suradnje EU-a i Islanda pri rješavanju zajedničkih izazova te je dopunjen suradnjom izvan okvira EGP-a. U tom pogledu Vijeće cijeni blisku suradnju s Islandom u područjima kao što su vanjska i sigurnosna politika, pravosuđe i unutarnji poslovi.
- Tijekom posljednje dvije godine cjelokupni je odnos ostao izvrstan, unatoč našim razlikama, posebno u pogledu ribarstva, i kašnjenjima u uključivanju akata EU-a, što i dalje dovodi do neravnoteža unutar EGP-a.
29. Vijeće pozdravlja kontinuiranu snažnu suradnju s Islandom u područjima ZVSP-a i ZSOP-a te cijeni trajnu visoku razinu usklađenosti Islanda s EU-om u području ZVSP-a. Vijeće prepoznaje važnost jačanja suradnje između EU-a i Islanda u području sigurnosti i obrane te pozdravlja potpisivanje Partnerstva u području sigurnosti i obrane s Islandom kako bi se formalizirala i ojačala postojeća suradnja te istodobno omogućila još bliža suradnja u pitanjima kao što su pomorska sigurnost, kibernetička sigurnost i nove disruptivne tehnologije (EDT), otpornost, hibridne prijetnje i jačanje potpore Ukrajini.

30. Vijeće prepoznaje blisku i aktivnu suradnju Islanda s EU-om u širokom rasponu zajedničkih područja rada i inicijativa, kao i redoviti dijalog koji se održava na različitim razinama o ključnim vanjskopolitičkim pitanjima, uključujući sigurnost i obranu, te potiče Island da poveća svoje sudjelovanje u misijama i operacijama ZSOP-a. Vijeće cijeni snažnu potporu Islanda Ukrajini i pozdravlja blisku koordinaciju između EU-a i Islanda u tom pogledu. Vijeće pohvaljuje blisku suradnju Islanda i EU-a u Vijeću Europe te naglašava važnost koju obje strane pridaju jačanju vladavine prava i zaštiti ljudskih prava.

31. Vijeće izražava zadovoljstvo spremnošću Islanda da doprinese provedbi europskog zelenog plana te da i dalje bude pokretačka snaga u međunarodnoj suradnji u području klime. Vijeće pozdravlja pridruživanje Islanda globalnoj obvezi pod vodstvom EU-a o udvostručenju godišnjeg poboljšanja energetske učinkovitosti i utrostručenju uvođenja obnovljivih izvora energije do 2030. te o smanjenju emisija stakleničkih plinova kako bi se do 2040. postigla ugljična neutralnost.

U tom pogledu Vijeće potiče napredak u ispunjavanju obveza iz Pariškog sporazuma i poziva na pojačanu suradnju prije i tijekom pregovora o klimi, kao i tijekom sedmog ciklusa procjene Međuvladinog panela o klimatskim promjenama (IPCC), kako bi se osigurali ambiciozni ishodi. Kad je riječ o prelasku na čistu energiju, EU sa zadovoljstvom očekuje jačanje suradnje s Islandom i razmjenu znanja o energiji iz obnovljivih izvora te sigurnim i održivim tehnologijama s niskom razinom emisija ugljika, uključujući geotermalnu energiju, tehnologiju vodika te hvatanje i skladištenje ugljika.

32. U području zrakoplovstva Vijeće podsjeća da je 2023. pronađeno rješenje kojim se uzela u obzir posebna situacija Islanda u kontekstu sustava EU-a za trgovanje emisijama te naglašava važnost kontinuiranog dijaloga. Vijeće napominje da se to rješenje primjenjuje do kraja 2026., kad će se zrakoplovna komponenta sustava EU-a za trgovanje emisijama preispitati na razini EU-a. U tom pogledu Vijeće naglašava potrebu za osiguravanjem potpune, ujednačene i pravodobne provedbe pravne stečevine EU-a i podsjeća da će se o svim budućim prilagodbama odlučiti unutar zajedničkog okvira koji se temelji na jednakom postupanju.

33. U tom kontekstu Vijeće izražava žaljenje zbog kašnjenja u potpunom uključivanju paketa EU-a za čistu energiju i poziva na brz dovršetak postupka, koji je ključan za održavanje jednakih uvjeta unutar EGP-a.
34. Sporazum o EGP-u i dalje je temelj naših odnosa. U tom pogledu Vijeće pohvaljuje Island za napore koje ulaže u rješavanje zaostataka i smanjenje deficita u prenošenju Sporazuma o EGP-u. Vijeće istodobno poziva na ulaganje većih napora u potpuno uključivanje akata EU-a i nastavak bliske suradnje na preostalim neriješenim predmetima, uključujući pravnu stečevinu EU-a u području energetike, financijskih usluga i genetski modificirane hrane i hrane za životinje, kao i na novim aktima, bez odgode u skladu s pravnom obvezom Islanda na temelju Sporazuma o EGP-u. Vijeće izražava žaljenje zbog dugog kašnjenja u postupku donošenja Protokola 35. uz Sporazum o EGP-u. U tom pogledu Vijeće poziva Island da u potpunosti ispuní svoje obveze iz Sporazuma o EGP-u.
35. Island je, kao jedna od država osnivačica Arktičkog vijeća, važan partner EU-a. Politika EU-a za Arktik, uz zadržavanje usmjerenosti na klimatske promjene, pitanja okoliša, održivi razvoj i međunarodnu suradnju, ukazuje na snažan interes Unije za nadogradnju i daljnji razvoj njezina postojećeg međusektorskog angažmana na Arktiku. Budući da trenutačne geopolitičke napetosti i dalje stvaraju sve složenije i zahtjevnije okruženje u regiji, Vijeće pozdravlja ključnu ulogu Islanda kao pristupne točke za sjeverni Atlantik i njegovu kontinuiranu snažnu potporu angažmanu EU-a na Arktiku. Vijeće sa zanimanjem očekuje nastavak jačanja tog posebnog partnerstva proširenjem opsega suradnje kako bi se obuhvatila sveobuhvatna otpornost, zaštita kritične infrastrukture, sigurna povezivost i prometne mreže s dvojnóm namjenom, obrazovanje, istraživanje i znanost, sigurnost, djelovanje u području klime radi poboljšanja otpornosti na klimatske promjene i sprečavanje onečišćenja. U tom kontekstu Vijeće potiče snažniju suradnju.

36. Vijeće prepoznaje Island kao važnog trgovinskog partnera EU-a i podsjeća na očekivano redovito preispitivanje uvjeta trgovine poljoprivrednim proizvodima na temelju članka 19. Sporazuma o EGP-u. Vijeće izražava žaljenje zbog toga što ne napreduje liberalizacija trgovine u okviru članka 19. Protokola 3. uz Sporazum o EGP-u te odlučno poziva Island da se kao prioritet i bez odgode aktivno uključi radi provedbe Protokola 3.
37. Vijeće pozdravlja Memorandum o razumijevanju između Europske unije i Islanda potpisan u srpnju 2025. o pojačanoj suradnji u pitanjima ribarstva i oceana. Vijeće prepoznaje da je u zajedničkom interesu Unije i Islanda ojačati bilateralne odnose u području ribarstva putem okvira za suradnju kojim se predviđa dijalog na visokoj razini i promiče koordinirani pristup, osiguravaju jednaki uvjeti i podupire održivo upravljanje zajedničkim stokovima.
38. Vijeće izražava žaljenje zbog odluke Islanda da postigne dogovor o dodjeli kvota za skušu izvan sveobuhvatnog i uključivog dogovora obalnih država o raspodjeli i bez sudjelovanja Europske unije. Vijeće izražava ozbiljnu zabrinutost zbog tih dogovora o dodjeli kvota koji bi mogli ugroziti dugoročnu održivost stoka i koji su u suprotnosti s načelima odgovornog upravljanja ribarstvom i međunarodne suradnje.
39. Vijeće naglašava važnost održivog upravljanja zajedničkim ribljim stokovima, uključujući skušu, u skladu s međunarodnim pravom i znanstvenim savjetima. U tom kontekstu Vijeće izražava žaljenje zbog toga što nema napretka u zajedničkom upravljanju zajedničkim ribljim stokovima u sjeveroistočnom Atlantiku. Vijeće također izražava žaljenje zbog toga što Island nije uzeo u obzir EU-ov status obalne države za atlantsko-skandinavski stok haringe.

40. Vijeće ponovno potvrđuje svoju snažnu spremnost na postizanje bilateralnih i multilateralnih dogovora o raspodjeli kojima se osigurava odgovorno, stabilno i održivo upravljanje zajedničkim stokovima u sjeveroistočnom Atlantiku, u skladu sa znanstvenim savjetima, međunarodnim obvezama i uzimajući u obzir povijesna prava, te poziva Island da se u tu svrhu angažira konstruktivno i u dobroj vjeri. To bi pozitivno utjecalo na provedbu Memoranduma o razumijevanju između EU-a i Islanda o jačanju suradnje u području ribarstva i pitanja oceana. Vijeće izražava žaljenje zbog niza stajališta koja je Island zauzeo na godišnjem sastanku Komisije za ribarstvo sjeveroistočnog Atlantika (NEAFC) 2025. i poziva Island da surađuje s Europskom unijom u okviru NEAFC-a.
41. Ponovno potvrđujući svoju snažnu potporu međunarodno dogovorenom moratoriju na komercijalni kitolov uspostavljenom u okviru Međunarodne komisije za kitolov (IWC) i uvrštavanju kitova i drugih morskih vrsta na popis u okviru Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama (CITES), Vijeće poziva Island da povuče prigovor na moratorij i svoje rezerve u okviru CITES-a za te i druge morske vrste.
42. Vijeće pozdravlja suradnju s Islandom na upravljanju schengenskim područjem i njegovu čvrstu predanost djelotvornoj primjeni schengenske pravne stečevine i provedbi sustava ulaska/izlaska (EES) od listopada 2025. te predstojećeg Europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS). Vijeće i dalje cijeni snažnu integraciju Islanda u schengenski i dablinski sustav, koja se temelji na suradnji, solidarnosti i pravednoj podjeli odgovornosti, poštovanja međunarodnog prava i ljudskih prava te djelotvornog upravljanja vanjskim granicama. U tom pogledu Vijeće pozdravlja sudjelovanje Islanda u Instrumentu za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (BMVI) od lipnja 2025. u programskom razdoblju 2021 – 2027. i potpisivanje Sporazuma o prijenosu podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR).

43. Vijeće cijeni doprinos Islanda smanjenju socijalnih i gospodarskih razlika putem financijskog mehanizma EGP-a u korist ugovornih stranaka, s ciljem promicanja trajnog i uravnoteženog jačanja trgovinskih i gospodarskih odnosa među strankama.
44. Vijeće sa zanimanjem očekuje daljnje jačanje veza između EU-a i Islanda, izvan okvira suradnje na temelju EGP-a, s obzirom na zajedničke vrijednosti i izazove s kojima se zajedno suočavamo kao europski susjedi u novom geopolitičkom i geoekonomskom okruženju. Vijeće će istodobno nastaviti posvećivati pozornost potrebnoj ukupnoj ravnoteži u odnosima između EU-a i Islanda.
45. Vijeće pozdravlja odluku Islanda da 29. kolovoza 2026. održi referendum o nastavku pregovora o pristupanju između Islanda i Europske unije. Vijeće je spremno, ako stanovnici Islanda tako odluče, započeti nastavak pregovora o pristupanju i održavati blisku i konstruktivnu suradnju s Islandom tijekom cijelog tog procesa.

KNEŽEVINA LIHTENŠTAJN

46. Kneževina Lihtenštajn važan je, pouzdan i dugogodišnji partner Europske unije. Odnosi EU-a i Lihtenštajna bliski su, konstruktivni i dinamični, a temelje se na zajedničkim vrijednostima i načelima demokracije, ljudskih prava, vladavine prava i središnje uloge međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima. Tijekom posljednje dvije godine cjelokupni odnosi ostali su izvrsni, a 2025. obilježena je 30. obljetnica članstva Lihtenštajna u Europskom gospodarskom prostoru (EGP).
47. Vijeće podsjeća na kontinuiranu snažnu suradnju s Lihtenštajnom u područjima obuhvaćenima Sporazumom o Europskom gospodarskom prostoru (EGP), kao i na blisku suradnju izvan okvira EGP-a. U tom pogledu Vijeće cijeni blisku suradnju s Lihtenštajnom u područjima kao što su vanjska i sigurnosna politika, pravosuđe i unutarnji poslovi, kao i u drugim sektorima. Vijeće posebno pozdravlja prva savjetovanja o vanjskoj politici između Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD) i Ureda za vanjske poslove, održana u Vaduzu u svibnju 2025. Vijeće potiče Lihtenštajn da poboljša suradnju s CEPOL-om i Europolom.
48. Vijeće izrazito cijeni trajno visoku razinu usklađenosti Lihtenštajna s EU-om u području ZVSP-a.
49. Vijeće cijeni snažnu potporu Lihtenštajna Ukrajini i pozdravlja njegovu blisku koordinaciju i usklađenost s EU-om. Vijeće također pohvaljuje angažman Lihtenštajna u međunarodnim forumima i blisku suradnju Lihtenštajna i EU-a u različitim multilateralnim okvirima, posebno UN-u, Vijeću Europe i OESS-u, naglašavajući važnost koju obje strane pridaju jačanju vladavine prava i zaštiti ljudskih prava.

50. Vijeće pozdravlja suradnju s Lihtenštajnom na upravljanju schengenskim područjem i njegovu čvrstu predanost djelotvornoj primjeni schengenske pravne stečevine i provedbi sustava ulaska/izlaska (EES) od listopada 2025. te njegovu spremnost za provedbu Europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS) i uredaba o interoperabilnosti. Vijeće i dalje cijeni snažnu integraciju Lihtenštajna u schengenski i dablinski sustav, koja se temelji na suradnji i solidarnosti. U tom pogledu Vijeće pozdravlja spremnost Lihtenštajna na raspravu o okviru za njegovo dobrovoljno i *ad hoc* sudjelovanje u dijelu Uredbe o upravljanju azilom i migracijama koji se odnosi na solidarnost.
51. Vijeće pozdravlja pridruživanje Lihtenštajna globalnoj obvezi pod vodstvom EU-a o udvostručenju godišnjeg poboljšanja energetske učinkovitosti i utrostručenju uvođenja obnovljivih izvora energije do 2030. te o smanjenju emisija stakleničkih plinova kako bi se do 2040. postigla ugljična neutralnost, kao i njegovu predanost postizanju nulte neto stope emisija do 2050. U tom pogledu Vijeće potiče postizanje napretka u pogledu ispunjenja ciljeva Pariškog sporazuma.
52. Vijeće sa zadovoljstvom prima na znanje visoke i pouzdane stope prenošenja u nacionalno pravo u Lihtenštajnu u okviru EGP-a i posebno cijeni napore usmjerene na suradnju u rješavanju zajedničkih izazova.
53. Vijeće istodobno poziva Lihtenštajn da nastavi ulagati napore u smanjenje broja akata koje treba bez odgode uključiti u skladu s pravnom obvezom Lihtenštajna na temelju Sporazuma o EGP-u. Vijeće naglašava potrebu za nastavkom bliske suradnje na preostalim neriješenim predmetima, među ostalim u području financijskih usluga i industrijskih sektora, kao i na novim aktima.
54. Vijeće napominje da su slobodno kretanje osoba, sloboda pružanja usluga i pravo poslovnog nastana sastavni dio Sporazuma o EGP-u te da su sektorske prilagodbe koje se primjenjuju na Lihtenštajn iznimne prirode i nisu se promijenile od 1999. Vijeće pozdravlja preispitivanje koje je u tijeku i sa zanimanjem očekuje konstruktivan dijalog kako bi se osiguralo da sektorske prilagodbe i dalje budu svrsishodne.

55. Vijeće naglašava važnost dosljednih pravnih okvira za pristup tržištu unutar EGP-a. U tom kontekstu napominje da sudjelovanje Lihtenštajna u carinskoj uniji sa Švicarskom stvara izazove u osiguravanju kontinuirane homogenosti EGP-a. Vijeće stoga poziva Lihtenštajn da osigura potpunu usklađenost s obvezama EGP-a, očuva homogenost i jednake uvjete u cijelom EGP-u.
56. Vijeće pozdravlja kontinuiranu konstruktivnu, transparentnu i otvorenu suradnju Lihtenštajna s EU-om, usmjerenu na osiguravanje djelotvorne primjene svih načela i kriterija Kodeksa EU-a o postupanju pri oporezivanju poslovanja. Vijeće pozdravlja potpisivanje Protokola o izmjeni uz Sporazum o uzajamnoj automatskoj razmjeni informacija o financijskim računima i poboljšanju izvršavanja poreznih obveza na međunarodnoj razini između Lihtenštajna i svake od država članica EU-a, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2026. Vijeće pozdravlja pristupanje Lihtenštajna Međunarodnom monetarnom fondu (MMF) u listopadu 2024.
57. Vijeće cijeni doprinos Lihtenštajna smanjenju socijalnih i gospodarskih razlika putem financijskog mehanizma EGP-a u korist ugovornih stranaka, s ciljem promicanja trajnog i uravnoteženog jačanja trgovinskih i gospodarskih odnosa među strankama.
58. Vijeće sa zanimanjem očekuje daljnje jačanje veza između EU-a i Lihtenštajna, koje nadilaze suradnju u okviru EGP-a, u područjima kao što su prekogranična suradnja i regionalna infrastruktura, hitne zdravstvene mjere u području medicinskih protumjera u kontekstu prekograničnih prijetnji zdravlju, digitalna i inovacijska politika te suradnja u području kibernetičke sigurnosti, s obzirom na zajedničke vrijednosti i izazove s kojima se suočavamo kao europski susjedi u novom geopolitičkom i geoekonomskom okruženju. Smatra da bi bilo korisno s Lihtenštajnom dodatno raspravljati o primjerima najbolje prakse u područjima od zajedničkog interesa, kao što su regulatorni režimi za lance blokova. Vijeće će istodobno nastaviti posvećivati pozornost potrebnoj sveukupnoj ravnoteži u odnosima između EU-a i Lihtenštajna.

KRALJEVINA NORVEŠKA

59. Norveška je dugogodišnji strateški partner Europske unije i jedna je od zemalja koje imaju najšire i najdublje veze s EU-om u svim područjima politika. Norveška je jedan od najbližih partnera EU-a na temelju Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru (EGP). Partnerstvo EU-a i Norveške temelji se na zajedničkim vrijednostima i načelima demokracije, ljudskih prava, vladavine prava i središnje uloge međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima. Trenutačna povećana složenost i nestabilnost geopolitičke dinamike te gomilanje sigurnosnih izazova povećavaju potrebu za pojačanom i uravnoteženom suradnjom s partnerima sličnih stavova kao što je Norveška.
60. Vijeće cijeni blisku suradnju s Norveškom u različitim područjima. EU i Norveška surađuju u prevladavanju brojnih zajedničkih izazova, kao što su klimatske promjene, zelena i digitalna tranzicija, industrijska transformacija, migracije i zaštita naših građana. Tijekom posljednje dvije godine cjelokupni je odnos ostao izvrstan, unatoč našim razlikama, posebno u pogledu ribarstva, trgovine poljoprivrednim i ribarskim proizvodima ili kašnjenjima u uključivanju akata EU-a, što i dalje dovodi do neravnoteža unutar EGP-a.
61. Vijeće pozdravlja kontinuiranu snažnu suradnju s Norveškom u svim područjima ZVSP-a i ZSOP-a te cijeni trajnu visoku razinu usklađenosti Norveške s EU-om u području ZVSP-a, dobru suradnju u multilateralnim okruženjima te redovite razmjene i dijaloge. Suradnja obuhvaća posredovanje, izgradnju mira i međunarodni razvojni program. Cilj je Partnerstva u području sigurnosti i obrane s Norveškom, potpisanog u svibnju 2024., formalizirati i ojačati postojeću suradnju te istodobno omogućiti još bližu suradnju u području sigurnosti i obrane, uključujući pitanja kao što su međunarodni mir i upravljanje krizama, pomorska sigurnost, obrambena industrija, suradnja u području svemira, kritična infrastruktura, gospodarska sigurnost, kibernetička sigurnost i hibridne prijetnje.

62. Norveška nastavlja blisku i vrlo aktivnu suradnju s EU-om u brojnim područjima zajedničkog rada i inicijativama, kao i redoviti dijalog na različitim razinama o ključnim vanjskopolitičkim pitanjima, među ostalim u okviru dugotrajne potpore misijama i operacijama ZSOP-a EU-a, sudjelovanja u projektima PESCO-a i Europskom fondu za obranu (EDF). Suradnja EU-a i Norveške u području sigurnosti i obrane dodatno je ojačala nakon izbijanja agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine, posebno sudjelovanjem Norveške u okviru Sporazuma o EGP-u u Aktu o jačanju europske obrambene industrije putem zajedničke nabave (EDIRPA) i Aktu o podupiranju proizvodnje streljiva (ASAP) te njihovim financijskim doprinosom Europskom instrumentu mirovne pomoći (EPF).
- Osim toga, Norveška može sudjelovati u Instrumentu za sigurnosne mjere za Europu (SAFE), a izrazila je interes i za pridruživanje Programu za europsku obrambenu industriju (EDIP) putem Sporazuma o EGP-u.
63. Vijeće cijeni snažnu potporu Norveške Ukrajini i pozdravlja blisku koordinaciju između EU-a i Norveške u pogledu Ukrajine te prepoznaje znatnu financijsku potporu koju Norveška pruža putem namjenskog Programa Nansen za Ukrajinu, kao i zajednički rad u Koaliciji voljnih.
64. Zahvaljujući sudjelovanju u jedinstvenom tržištu Norveška je duboko integrirana u europske lance vrijednosti, čime se podupire strateška suradnja u ključnim industrijskim područjima, posebno u okviru Strateškog partnerstva EU-a i Norveške za održive sirovine i lance vrijednosti baterija.
65. EU i Norveška dijele snažan osjećaj odgovornosti prema svojim građanima, prirodnom okolišu i budućim naraštajima. Vijeće izražava zadovoljstvo neupitnom spremnošću Norveške da doprinese provedbi europskog zelenog plana, da i dalje bude pokretačka snaga u međunarodnoj suradnji u području klime te da zajedno s EU-om radi na ostvarivanju obveza iz Pariškog sporazuma. Vijeće pozdravlja činjenicu da se Norveška 2025. pridružila Globalnom forumu za energetska tranziciju, na temelju globalne obveze pod vodstvom EU-a o udvostručenju godišnjeg poboljšanja energetske učinkovitosti i utrostručenju uvođenja obnovljivih izvora energije do 2030.

66. Vijeće sa zanimanjem očekuje jačanje, putem zelenog saveza EU-a i Norveške, zajedničkih napora s Norveškom u borbi protiv klimatskih promjena i ubrzanju tranzicije prema klimatskoj neutralnosti, uključujući dekarbonizaciju pomorskog sektora i otpornu prometnu infrastrukturu, kao i prema čistoj i konkurentnoj industrijskoj tranziciji, posebno u pogledu hvatanja i skladištenja ugljika u sektorima u kojima je teško smanjiti emisije te putem strateških partnerstava kao što je Strateško partnerstvo EU-a i Norveške za održive sirovine i lance vrijednosti baterija iz 2024. Vijeće također pozdravlja odluku norveškog parlamenta donesenu krajem 2025. o zaustavljanju novih planova za dubokomorsko rudarenje i novih dozvola za iskorištavanje u arktičkim vodama barem do 2029., u skladu s međunarodnim obvezama Norveške.
67. Međutim, u tom kontekstu Vijeće izražava žaljenje zbog kašnjenja u potpunom uključivanju paketa EU-a za čistu energiju i poziva na brz dovršetak postupka, koji je ključan za održavanje jednakih uvjeta unutar EGP-a.
68. Vijeće prepoznaje tekući rad na smanjenju zaostataka i važan napredak ostvaren 2025. Vijeće istodobno naglašava potrebu da Norveška uloži veće napore u potpuno uključivanje akata EU-a i nastavi blisku suradnju na dugim neriješenim predmetima, uključujući pravnu stečevinu EU-a u području energetike i sigurnosti zračnog prometa, kao i na novim aktima, bez odgode u skladu s pravnom obvezom Norveške na temelju Sporazuma o EGP-u te poziva Norvešku na to djelovanje.
69. Norveška je i dalje pouzdan ključni dobavljač nafte i plina za EU. Ta je zemlja i blizak partner EU-a u razvoju obnovljivih izvora energije i drugih izvora niskougljične energije i energije s nultom neto stopom emisija te u podupiranju transformacije i otpornosti energetske sustava. U tom kontekstu Vijeće potiče Norvešku da dodatno razvije svoj potencijal u projektima čiste energije, posebno u području energije vjetra na moru, te da u potpunosti sudjeluje u projektima u Sjevernom moru i drugim regijama EU-a. Naša bliska suradnja i dalje je ključna za energetske sigurnost EU-a i ciljeve energetske unije te je temelj za uzajamno koristan odnos EU-a i Norveške.

70. Politika EU-a za Arktik, uz zadržavanje usmjerenosti na klimatske promjene, pitanja okoliša, održivi razvoj i međunarodnu suradnju, ukazuje na snažan interes Unije za nadogradnju i daljnji razvoj njezina postojećeg međusektorskog angažmana na Arktiku. Budući da trenutačne geopolitičke napetosti i dalje stvaraju sve složenije i zahtjevnije okruženje u regiji, Vijeće pozdravlja kontinuiranu snažnu potporu koju Norveška pruža angažmanu EU-a na Arktiku. Norveška je blizak i pouzdan partner kad je riječ o pitanjima Arktika te Vijeće sa zanimanjem očekuje nastavak jačanja tog posebnog partnerstva proširenjem opsega suradnje kako bi se obuhvatila sveobuhvatna otpornost, zaštita kritične infrastrukture, sigurna povezivost i prometne mreže, istraživanje i znanost, sigurnost, djelovanje u području klime radi poboljšanja otpornosti na klimatske promjene i sprečavanje onečišćenja. U tom kontekstu Vijeće potiče snažniju suradnju.
71. Vijeće pohvaljuje Norvešku zbog njezine aktivne uloge u podupiranju regionalne suradnje na arktičkom i sjevernom području te zbog toga što je u njoj sjedište Tajništva Arktičkog vijeća. Prepoznaje doprinos Norveške u održavanju relevantnosti i djelotvornosti Arktičkog vijeća u zahtjevnom geopolitičkom okruženju. Vijeće pozdravlja trajnu snažnu potporu koju Norveška pruža nastojanjima EU-a da dobije status promatrača u Arktičkom vijeću i da sudjeluje u relevantnim forumima. EU i Norveška i dalje su bliski i strateški partneri u rješavanju pitanja povezanih s oceanima, i na globalnoj i na regionalnoj razini.
72. Vijeće uviđa važnost Norveške kao jednog od glavnih trgovinskih partnera EU-a i podsjeća na očekivano dvogodišnje redovito preispitivanje Sporazuma između Norveške i EU-a čiji je cilj razmjena dodatnih trgovinskih povlastica za osnovne poljoprivredne proizvode. Vijeće izražava žaljenje zbog toga što nema napretka u liberalizaciji trgovine prerađenim poljoprivrednim proizvodima u okviru članka 2. stavka 2. i članka 6. Protokola 3. uz Sporazum o EGP-u te odlučno ponavlja svoj poziv Norveškoj da se prioritarno i bez odgode aktivno uključi u konstruktivan pregovarački proces za preispitivanje Protokola 3. Vijeće ponovno poziva na nastavak rasprava o potpisivanju sporazuma o oznakama zemljopisnog podrijetla. Vijeće izražava žaljenje zbog kontinuirane zabrane izvoza norveškog lososa za „proizvodnju”.

73. Vijeće izražava žaljenje zbog odluke Norveške da postigne dogovor o dodjeli kvota za skušu izvan sveobuhvatnog i uključivog dogovora obalnih država o raspodjeli i bez sudjelovanja Europske unije. Vijeće izražava ozbiljnu zabrinutost zbog tih dogovora o dodjeli kvota koji bi mogli ugroziti dugoročnu održivost stoka i koji su u suprotnosti s načelima odgovornog upravljanja ribarstvom i međunarodne suradnje. Vijeće također izražava žaljenje zbog toga što je Norveška utvrdila prekomjerne jednostrane kvote za skušu i zbog nedostatka konstruktivne suradnje s EU-om.
74. Vijeće nadalje izražava žaljenje zbog toga što posljednjih godina nema napretka u zajedničkom upravljanju zajedničkim ribljim stokovima u sjeveroistočnom Atlantiku i zbog kontinuiranog nedostatka suradnje Norveške u okviru Komisije za ribarstvo sjeveroistočnog Atlantika (NEAFC), uključujući dugotrajna pitanja povezana sa Svalbardom/Spitsbergenom i potrebu za poštovanjem ribolovnih prava Unije na temelju Ugovora o Spitsbergenu iz 1920. Osim toga, Vijeće izražava žaljenje zbog toga što je smanjen pristup flote Unije norveškim vodama za stokove u Sjevernome moru, što je smanjen pristup atlantsko-skandinavskom stoku haringe, što ne postoji odgovarajuće znanstveno opravdanje za opću zabranu ribolova povlačnim mrežama (koćama) s gredom i što je obustavljen prekogranični ribolov u Skagerraku.
75. Vijeće ponovno potvrđuje svoju snažnu spremnost na postizanje bilateralnih i multilateralnih dogovora o raspodjeli kojima se osigurava odgovorno, stabilno i održivo upravljanje zajedničkim stokovima u sjeveroistočnom Atlantiku, u skladu sa znanstvenim savjetima, međunarodnim obvezama i uzimajući u obzir povijesna prava, te poziva Norvešku da se u tu svrhu angažira konstruktivno i u dobroj vjeri.
76. Ponovno potvrđujući svoju snažnu potporu međunarodno dogovorenom moratoriju na komercijalni kitolov uspostavljenom u okviru Međunarodne komisije za kitolov (IWC) i uvrštavanju kitova i drugih morskih vrsta na popis u okviru Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama (CITES), Vijeće poziva Norvešku da povuče prigovor na moratorij i svoje rezerve u okviru CITES-a za te i druge morske vrste.

77. Vijeće pozdravlja suradnju s Norveškom u pogledu upravljanja schengenskim područjem i cijeni njezinu pouzdanu predanost djelotvornoj primjeni schengenske pravne stečevine i provedbi sustava ulaska/izlaska (EES) od listopada 2025. te predstojećeg Europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS). Vijeće potiče norveška tijela da osiguraju da nasumične provjere identiteta ostanu ograničene na ono što je dopušteno člankom 23. Zakonika o schengenskim granicama i zajamče da nemaju učinak jednakovrijedan graničnoj kontroli.
- Vijeće i dalje cijeni snažnu integraciju Norveške u schengenski i dablinski sustav, koja se temelji na suradnji, solidarnosti i djelotvornom nadzoru vanjskih granica.
78. Vijeće pozdravlja pozitivne ishode i dobru suradnju na temelju Sporazuma između Europske unije i Kraljevine Norveške o administrativnoj suradnji, suzbijanju prijevара i naplati tražbina u području poreza na dodanu vrijednost te na temelju poglavlja II.a Protokola 10. o carinskim sigurnosnim mjerama uz Sporazum o EGP-u.
- Vijeće također pozdravlja otvaranje pregovora o sporazumu o administrativnoj suradnji u području izravnog oporezivanja između EU-a i Norveške, koji odražava zajedničku predanost jačanju porezne transparentnosti i djelotvornijoj borbi protiv utaje i izbjegavanja plaćanja poreza.
79. Vijeće cijeni doprinos Norveške smanjenju socijalnih i gospodarskih razlika putem financijskog mehanizma EGP-a i norveškog financijskog mehanizma u korist ugovornih stranaka, s ciljem promicanja trajnog i uravnoteženog jačanja trgovinskih i gospodarskih odnosa među strankama.
80. Vijeće sa zanimanjem očekuje daljnje jačanje i produbljivanje veza između EU-a i Norveške, koje, među ostalim, nadilaze suradnju u okviru EGP-a, u pogledu pitanja kao što su hitne zdravstvene mjere u području medicinskih protumjera u kontekstu prekograničnih prijetnji zdravlju, s obzirom na zajedničke vrijednosti, stečena iskustva i izazove s kojima se suočavamo kao europski susjedi u novom geopolitičkom i geoekonomskom okruženju. Vijeće će istodobno nastaviti posvećivati pozornost potrebnoj ukupnoj ravnoteži u odnosima između EU-a i Norveške.

ŠVICARSKA

81. Švicarska je blizak i dugogodišnji partner Europske unije i jedan od najuže povezanih zapadnoeuropskih partnera EU-a nakon država EFTA-e koje su članice EGP-a. Partnerstvo EU-a i Švicarske temelji se na zajedničkim vrijednostima i načelima demokracije, ljudskih prava, vladavine prava i središnje uloge međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima. Zbog trenutnog geopolitičkog konteksta obilježenog promjenjivim globalnim izazovima još je potrebna pojačana suradnja s partnerima sličnih stavova kao što je Švicarska.
82. Vijeće cijeni blisku suradnju sa Švicarskom u različitim područjima. EU i Švicarska strukturirano surađuju putem međunarodnih sporazuma i suradnje u širokom rasponu područja politika kao što su slobodno kretanje osoba, pravosuđe i unutarnji poslovi, azil, promet, trgovina, određivanje cijena ugljika, istraživanje i obrazovanje te vanjska i sigurnosna politika, od čega obje strane imaju koristi. Vijeće naglašava da je važno da Švicarska osigura jednake uvjete u svojim odnosima s EU-om i njegovim državama članicama, uključujući jednako postupanje prema svim državama članicama.
83. Međutim, unatoč bliskoj suradnji, Vijeće je napomenulo da je potrebno modernizirati nekoliko bilateralnih sporazuma povezanih s područjima unutarnjeg tržišta u kojima Švicarska sudjeluje te da je takva modernizacija ključan korak i preduvjet za daljnju konsolidaciju i proširenje bilateralnih odnosa. Vijeće smatra da je za uzajamno koristan odnos EU-a i Švicarske potrebno preuzimanje zajedničke odgovornosti kako bi bio dugoročno uspješan i održiv.
84. Stoga Vijeće smatra da su potpisivanje sporazuma povezanog s programima Unije 10. studenoga 2025. i potpisivanje ostatka širokog paketa sporazuma 2. ožujka 2026. važan trenutak za produbljivanje, modernizaciju i proširenje odnosa između Europske unije i Švicarske.

85. Paket sporazuma doprinijet će neometanom funkcioniranju i kontinuiranom razvoju punog potencijala sveobuhvatnog partnerstva Europske unije i Švicarske, čime će se povećati predvidljivost, pravna sigurnost i stabilnost za građane i gospodarske subjekte obje strana. Jednostavni i predvidljiviji uvjeti pristupa tržištu mogu pomoći u smanjenju administrativnog opterećenja za trgovinu, posebno za poduzeća.
86. U tom kontekstu Vijeće pozdravlja činjenicu da se paketom uspostavljaju jednaki uvjeti kojima se potiče pošteno tržišno natjecanje uz istodobno poštovanje visokih regulatornih standarda. Vijeće također naglašava važnost dinamičnog usklađivanja s promjenjivim pravilima EU-a u ključnim područjima, čime se osigurava dugoročna usklađenost i uzajamna korist, te snažnog mehanizma za rješavanje sporova kojim se jamči uloga Suda u pitanjima prava EU-a.
87. Vijeće pozdravlja činjenicu da će se paketom sporazuma modernizirati glavni okviri kojima se uređuje sudjelovanje Švicarske u područjima povezanim s unutarnjim tržištem, a osobito slobodno kretanje osoba, uzajamno priznavanje u vezi s ocjenjivanjem sukladnosti te zračni i kopneni promet. Tim će se promjenama građanima i poduzećima obje strane omogućiti da u potpunosti iskoriste prava koja ti sporazumi pružaju te će se stvoriti jednaki uvjeti u budućnosti.
88. Vijeće također pozdravlja proširenje odnosa EU-a i Švicarske na nova područja suradnje kao što su električna energija, zdravlje i sigurnost hrane, od kojih će koristi imati građani i poduzeća obje strane.
89. Vijeće posebno pozdravlja uspostavu trajnog mehanizma za redovitu i pravednu financijsku potporu Švicarske gospodarskoj i socijalnoj koheziji unutar Unije, razmjerno dubini partnerstva, čime se dokazuje trajna predanost Švicarske solidarnosti i zajedničkom blagostanju. Vijeće podsjeća da je redoviti financijski doprinos Švicarske usmjeren na poticanje kontinuiranog i uravnoteženog jačanja gospodarskih i socijalnih odnosa između Unije i njezinih država članica i Švicarske, te da odražava koristi koje je Švicarska ostvarila svojim sudjelovanjem u unutarnjem tržištu i istodobno odgovara na važne zajedničke izazove.

90. Vijeće naglašava važnost Sporazuma o sudjelovanju Švicarske u programima Unije, kojim se omogućuje njezino pridruživanje nekoliko programa u području istraživanja, digitalizacije, obrazovanja i zdravlja. Vijeće pozdravlja činjenicu da se Švicarska već pridružila programima Obzor Europa, Digitalna Europa, EURATOM za istraživanje i osposobljavanje i ITER u okviru privremene primjene Sporazuma o programima Unije, čime se već ostvaruju korisni rezultati za istraživače i inovatore iz EU-a i Švicarske, za dionike koji uvode digitalne tehnologije na tržište te za zajednice za nuklearnu fuziju i fisiju objiju strana. Vijeće napominje da se privremenom primjenom Sporazuma o Agenciji Europske unije za svemirski program (EUSPA) poboljšava suradnja Unije i Švicarske u području satelitske navigacije. Vijeće očekuje pridruživanje Švicarske programu Erasmus+ od 1. siječnja 2027., na što su se obje strane obvezale Sporazumom, kako bi se potaknula akademska izvrsnost i poboljšala prekogranična mobilnost studenata i nastavnog osoblja.
91. Vijeće poziva sve strane da pruže potporu širokom paketu sporazuma i osiguraju njegovu uspješnu brzu ratifikaciju i stupanje na snagu kako bi se ostvarili što veći pozitivni učinci na građane, poduzeća i šire partnerstvo EU-a i Švicarske.
92. Vijeće naglašava da je uspješno sklapanje paketa sporazuma ključno za stabilizaciju i daljnji razvoj odnosa EU-a i Švicarske te da *status quo* ne bi bio održiva alternativa jer bi se suradnja u okviru postojećih okvira stalno narušavala s razvojem zakonodavstva EU-a, što bi dovelo do gospodarske i političke nestabilnosti u vrijeme kada je blisko partnerstvo neophodno za suočavanje sa zajedničkim izazovima. Dugoročno sudjelovanje u ključnim programima Unije, kao i koristi od novih sporazuma o zdravlju, sigurnosti hrane i električnoj energiji, ovise o brznoj ratifikaciji.

93. Vijeće podsjeća da se o sporazumima pregovaralo u okviru paketa koji je pažljivo uravnotežen kako bi odražavao zajedničke interese EU-a i Švicarske te bi ih trebalo sklopiti kao paket. Ostvarivanje koristi od sudjelovanja u područjima unutarnjeg tržišta mora i dalje ovisiti o odgovarajućim institucionalnim, regulatornim i financijskim obvezama. Paket sporazuma čini koherentnu cjelinu čiji integritet treba očuvati kako bi se ostvarile predviđene koristi za građane, poduzeća i šire bilateralne odnose. Vijeće će odlučiti o sklapanju paketa sporazuma nakon zaključenja svih relevantnih referenduma u Švicarskoj, pri čemu će uzeti u obzir ukupnu ravnotežu paketa.
94. Vijeće pozdravlja nedavno potpisivanje, 5. ožujka 2026., Zajedničke izjave o pojačanoj suradnji u području vanjske i sigurnosne politike, kojom se ujedno uspostavlja godišnji politički dijalog na visokoj razini. Vijeće cijeni nekoliko različitih tematskih i geografskih dijaloga i savjetovanja koji obuhvaćaju širok raspon zajedničkih interesa. Vijeće cijeni sve veću suradnju EU-a i Švicarske u području sigurnosti i obrane, posebno u pogledu hibridnih i kibernetičkih prijetnji, inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama, neširenja oružja i razoružanja, kao i u pogledu odgovarajućih angažmana u mirovnom posredovanju u tom području.
95. Vijeće cijeni koordinaciju stajališta o pitanjima od zajedničkog interesa u multilateralnim forumima u područjima kao što su osuda agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine, borba protiv klimatskih promjena i zaštita okoliša, promicanje ljudskih prava, vladavine prava, međunarodnog kaznenog pravosuđa, usklađenosti s međunarodnim humanitarnim pravom, demokracije i održivog razvoja, a posebno očuvanje i reforma multilateralnog sustava u čijem je središtu UN.
96. Vijeće cijeni potporu Švicarske Ukrajini u kontekstu ruske agresije na Ukrajinu, uključujući organizaciju sastanka na vrhu o miru u Ukrajini u Burgenstocku i trilateralnog sastanka SAD-a, Ukrajine i Rusije u Ženevi te pružanje humanitarne potpore i potpore izbjeglicama. Vijeće pozdravlja Program potpore Ukrajini i potiče Švicarsku da dodatno poboljša tu sveobuhvatnu potporu Ukrajini.

97. Osim toga, Vijeće pozdravlja usklađenost Švicarske s mjerama ograničavanja EU-a i potiče Švicarsku da nastavi s uskom i dosljednom primjenom mjera ograničavanja, među ostalim sprečavanjem njihova zaobilaženja.
98. Vijeće cijeni dugogodišnje *ad hoc* doprinose Švicarske misijama i operacijama ZSOP-a te prima na znanje trenutačno sudjelovanje u misiji EUFOR Althea. Nadalje, pozdravlja činjenicu da je 5. ožujka 2026. potpisan Okvirni sporazum o sudjelovanju, kojim se Švicarskoj olakšava sudjelovanje u takvim misijama i potiče Švicarsku da ojača tu potporu, među ostalim za misije ZSOP-a u Ukrajini. Vijeće također pozdravlja nedavno ažuriranje Administrativnog sporazuma Švicarske s Europskom obrambenom agencijom i njezino sudjelovanje u Centru za inovacije u području obrane, kao i činjenicu da je Vijeće odobrilo pridruživanje Švicarske projektima u okviru PESCO-a u području vojne pokretljivosti i kibernetičkih poligona.
99. Vijeće pozdravlja suradnju sa Švicarskom u pogledu upravljanja schengenskim područjem i suradnju u području azila u okviru dablinskog sustava. Cijeni pouzdanu predanost djelotvornoj primjeni schengenske pravne stečevine u skladu s dogovorenim zajedničkim standardima, temeljnim načelima i normama.
100. Prima na znanje sklapanje dodatnog sporazuma 2024., kojim se Švicarskoj omogućuje sudjelovanje u Instrumentu za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (BMVI) u razdoblju 2021. – 2027. Pozdravlja operativno pokretanje sustava ulaska/izlaska (EES) u Švicarskoj i prima na znanje djelotvornu integraciju novih postupaka Schengenskog informacijskog sustava / SIRENE-a u postupke upravljanja granicama, migracija i izvršavanja zakonodavstva. Vijeće istodobno potiče Švicarsku da nastavi s daljnjim poboljšanjima kako bi se zajamčila djelotvornija upotreba sustava.

101. Vijeće pozdravlja činjenicu da je u ožujku 2026. potpisan Sporazum o prijenosu podataka iz evidencije podataka o putnicima između EU-a i Švicarske. Poziva na ranu ratifikaciju tog ključnog instrumenta, kojim će se ojačati sposobnost strana za borbu protiv terorizma, teškog i organiziranog kriminala, trgovine drogom i iskorištavanja djece.
102. Vijeće pozdravlja činjenicu da je Sporazum o automatskoj razmjeni informacija o financijskim računima radi poboljšanja borbe protiv utaje poreza iz 2004., nakon prve izmjene 2015., dodatno ažuriran i proširen u prosincu 2025., u skladu s konsolidiranim zajedničkim standardom izvješćivanja OECD-a i Direktivom (EU) 2023/2226. S obzirom na bliske gospodarske veze između EU-a i Švicarske, djelotvornim funkcioniranjem Sporazuma o automatskoj razmjeni informacija o financijskim računima jača se sposobnost stranaka da se bore protiv poreznih prijevара, utaje poreza i izbjegavanja plaćanja poreza na način koji je u skladu s međunarodnim standardima.
103. Vijeće cijeni doprinos Švicarske smanjenju socijalnih i gospodarskih razlika u Uniji, kao i borbi protiv nezakonitih migracija na temelju drugog Memoranduma o razumijevanju potpisanog u lipnju 2022.
104. Vijeće pozdravlja obvezu Švicarske, partnera sličnih stavova u multilateralnom djelovanju u području klime, da do 2050. postigne nultu neto stopu emisija te potiče kontinuiranu suradnju kako bi se postigao napredak u pogledu Pariškog sporazuma i zajednički klimatski ciljevi.
105. Prepoznajući duh solidarnosti koji je Europska unija pokazala kao odgovor na razorne požare u Crans-Montani, Vijeće pozdravlja brzu aktivaciju Mehanizma Unije za civilnu zaštitu (UCPM), putem kojeg je Koordinacijski centar za odgovor na hitne situacije (ERCC) olakšao neometanu koordinaciju između nacionalnih tijela, pružatelja zdravstvene zaštite i hitnih službi, uključujući potporu za medicinske evakuacije pacijenata u nekoliko država članica i raspoređivanje specijaliziranih medicinskih timova. Predanost EU-a solidarnosti sa Švicarskom u kriznim vremenima naglašava vrijednost zajedničke pripravnosti i brzog odgovora na krizu.

KNEŽEVINA ANDORA

106. Kneževina Andora i Europska unija bliski su partneri sličnih stavova obvezani zajedničkim vrijednostima i načelima demokracije, ljudskih prava i vladavine prava. Odnosi Andore s EU-om tijekom godina ojačani su nizom sporazuma o suradnji, a 2025. obilježeno je trideset godina diplomatskih odnosa između Andore i Europske unije.
107. Vijeće pozdravlja napredak postignut u pogledu potpisivanja i privremene primjene Sporazuma o pridruživanju s Andorom i San Marinom. Sa zanimanjem očekuje brzo donošenje relevantnih odluka Vijeća s ciljem njegove privremene primjene.
108. Tim jedinstvenim dalekosežnim sporazumom otvorit će se novo poglavlje u odnosima između EU-a i Andore. Uz nadovezivanje na postojeće sporazume o suradnji i carinske sporazume, njime će se proširiti četiri slobode unutarnjeg tržišta i popratne politike te uspostaviti okvir za razvoj i promicanje dijaloga i suradnje u područjima od zajedničkog interesa, kao što su istraživanje i razvoj, obrazovanje, socijalna politika, okoliš, zaštita potrošača, kultura ili regionalna suradnja. Sporazum uključuje mehanizme za osiguravanje cjelovitosti unutarnjeg tržišta i jednakih uvjeta te se njime uzimaju u obzir posebnosti svake zemlje i njihova posebna situacija, u skladu s Izjavom o članku 8. Ugovora o Europskoj uniji.
109. Vijeće napominje da će Andora održati referendum o tom sporazumu, potiče dionike da nastave s informiranjem javnosti kako bi se povećala svijest o uzajamnim koristima od tog sporazuma i spremno je poduprijeti raspravu o njemu.
110. Vijeće izražava zadovoljstvo zbog jačanja administrativnih kapaciteta u Andori kako bi se osigurali brzo usklađivanje s pravnom stečevinom EU-a te pouzdan nadzor i provedba u skladu sa standardima EU-a. Vijeće je spremno ponuditi administrativnu i tehničku pomoć za postizanje tog cilja.

111. Vijeće cijeni potporu Andore Ukrajini i pozdravlja blisku koordinaciju i usklađivanje s EU-om, među ostalim putem bliskih kontakata i usklađivanjem sa stajalištima, izjavama i mjerama ograničavanja EU-a u okviru ZVSP-a. Vijeće podsjeća na svoju potporu daljnjem jačanju suradnje između Andore i EU-a uspostavom okvira za bilateralne političke dijaloge, kao i strukturiranim postupkom za usklađivanje Andore s EU-om u pitanjima ZVSP-a, posebno uključivanjem Andore u skupinu zemalja koje se sustavno poziva na formalno usklađivanje s izjavama Visokog predstavnika u području ZVSP-a u ime EU-a i s mjerama ograničavanja EU-a.
112. Vijeće pohvaljuje angažman Andore u međunarodnim forumima i pozdravlja kontinuiranu suradnju Andore i EU-a u multilateralnim forumima, posebno u okviru UN-a i Vijeća Europe.
113. Vijeće pozdravlja pridruživanje Andore globalnoj obvezi pod vodstvom EU-a za utrostručenje energije iz obnovljivih izvora i udvostručenje godišnjeg poboljšanja učinkovitosti do 2030. te činjenicu da je Andora dio Koalicije za ugljičnu neutralnost i globalne obveze smanjenja emisija metana, kao i njezinu predanost postizanju klimatske neutralnosti do 2050. U tom pogledu Vijeće potiče postizanje napretka u pogledu ispunjenja ciljeva Pariškog sporazuma.
114. Vijeće pozdravlja kontinuiranu konstruktivnu, transparentnu i otvorenu suradnju Andore s EU-om, usmjerenu na osiguravanje djelotvorne primjene svih načela i kriterija Kodeksa EU-a o postupanju pri oporezivanju poslovanja. Vijeće pozdravlja potpisivanje Protokola o izmjeni uz Sporazum o uzajamnoj automatskoj razmjeni informacija o financijskim računima i poboljšanju izvršavanja poreznih obveza na međunarodnoj razini između Andore i svake od država članica EU-a, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2026.
115. Vijeće pozdravlja dovršetak pregovora o izmjeni Monetarnog sporazuma s Andorom prije početka primjene Sporazuma o pridruživanju.

116. Vijeće pozdravlja uspješnu provedbu Okvirnog sporazuma između Europske investicijske banke i Andore, koju je obilježilo odobrenje prve operacije financiranja koju je Andora provela s EIB-om.
117. Vijeće pozdravlja dovršetak pregovora o Sporazumu između EU-a i Kneževine Andore o nekoliko aspekata u području upravljanja granicama, kojim se predviđa ukidanje graničnih kontrola između Francuske i Andore te Španjolske i Andore, čime se jačaju gospodarske i društvene veze. Sporazumom se rješavaju posljedice sustava ulaska/izlaska i Europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja („ETIAS”) na državljane trećih zemalja s boravištem u Andori te se poboljšava sigurnost i povjerenje u pogledu boravišnih dozvola koje Andora izdaje državljanima trećih zemalja. Nadalje, njime se jača policijska suradnja i potvrđuje bezvizni status državljana EU-a u Andori i bezvizni status državljana Andore u schengenskom području.

REPUBLIKA SAN MARINO

118. Republika San Marino i Europska unija bliski su partneri sličnih stavova obvezani zajedničkim vrijednostima i načelima demokracije, ljudskih prava i vladavine prava. Odnosi San Marina s EU-om tijekom godina ojačani su nizom sporazuma o suradnji.
119. Vijeće pozdravlja napredak postignut u pogledu potpisivanja i privremene primjene Sporazuma o pridruživanju s Andorom i San Marinom. Sa zanimanjem očekuje brzo donošenje relevantnih odluka Vijeća s ciljem njegove privremene primjene.
120. Tim jedinstvenim dalekosežnim sporazumom otvorit će se novo poglavlje u odnosima između EU-a i San Marina. Uz nadovezivanje na postojeće sporazume o suradnji i carinske sporazume, njime će se proširiti četiri slobode unutarnjeg tržišta i popratne politike te uspostaviti okvir za razvoj i promicanje dijaloga i suradnje u područjima od zajedničkog interesa, kao što su istraživanje i razvoj, obrazovanje, socijalna politika, okoliš, zaštita potrošača, kultura ili regionalna suradnja. Sporazum uključuje mehanizme za osiguravanje cjelovitosti unutarnjeg tržišta i jednakih uvjeta te se njime uzimaju u obzir posebnosti svake zemlje.
121. Vijeće izražava zadovoljstvo zbog jačanja administrativnih kapaciteta u San Marinu kako bi se osigurali brzo usklađivanje s pravnom stečevinom EU-a te pouzdan nadzor i provedba u skladu sa standardima EU-a. Vijeće je spremno ponuditi administrativnu i tehničku pomoć za postizanje tog cilja.
122. Vijeće cijeni potporu San Marina Ukrajini i pozdravlja njegovu blisku koordinaciju i usklađivanje s EU-om, među ostalim angažmanom i usklađivanjem sa stajalištima, izjavama i mjerama ograničavanja EU-a u okviru Zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP). Vijeće ujedno cijeni predanost San Marina solidarnosti, posebno pružanjem humanitarne pomoći Ukrajini, uključujući prihvata izbjeglica i potporu izbjeglicama.

123. Vijeće podsjeća na svoju potporu daljnjem jačanju suradnje između San Marina i EU-a uspostavom okvira za bilateralne političke dijaloge, kao i strukturiranim postupkom za usklađivanje San Marina s EU-om u pitanjima ZVSP-a, posebno uključivanjem San Marina u skupinu zemalja koje se sustavno poziva na formalno usklađivanje s izjavama Visokog predstavnika u području ZVSP-a u ime EU-a i s mjerama ograničavanja EU-a. Vijeće pohvaljuje angažman San Marina u međunarodnim forumima i pozdravlja kontinuiranu suradnju između San Marina i EU-a u multilateralnim forumima.
124. Vijeće cijeni predanost San Marina smanjenju emisija stakleničkih plinova i pozdravlja njegov prvi nacionalno utvrđeni doprinos u okviru Pariškog sporazuma iz 2016., u kojem se obvezao da će do 2030. smanjiti emisije za 20 % u odnosu na razine iz 2005. U tom pogledu Vijeće poziva San Marino da postavi svoje ciljeve za smanjenje emisija do 2035. i za postizanje klimatske neutralnosti. Vijeće ujedno pozdravlja činjenicu da je San Marino na konferenciji COP 28 podržao globalnu obvezu u pogledu obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti te pohvaljuje njegovu predanost unapređenju globalnog prelaska na čistu energiju.
125. Vijeće pozdravlja kontinuiranu konstruktivnu, transparentnu i otvorenu suradnju San Marina s EU-om, usmjerenu na osiguravanje djelotvorne primjene svih načela i kriterija Kodeksa EU-a o postupanju pri oporezivanju poslovanja. Vijeće pozdravlja potpisivanje Protokola o izmjeni uz Sporazum o uzajamnoj automatskoj razmjeni informacija o financijskim računima i poboljšanju izvršavanja poreznih obveza na međunarodnoj razini između San Marina i svake od država članica EU-a, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2026.
126. Vijeće pozdravlja dovršetak pregovora o izmjeni Monetarnog sporazuma sa San Marinom prije početka primjene Sporazuma o pridruživanju.

127. Vijeće pozdravlja dovršetak pregovora o Sporazumu između EU-a i Republike San Marina o nekoliko aspekata u području upravljanja granicama, kojim se predviđa ukidanje graničnih kontrola između Italije i San Marina, čime se jačaju gospodarske i društvene veze. Sporazumom se rješavaju posljedice sustava ulaska/izlaska i Europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja („ETIAS”) na državljane trećih zemalja s boravištem u San Marinu te se poboljšava sigurnost i povjerenje u pogledu boravišnih dozvola koje San Marino izdaje državljanima trećih zemalja. Nadalje, njime se jača policijska suradnja i potvrđuje bezvizni status državljana EU-a u San Marina i bezvizni status državljana San Marina u schengenskom području.

KNEŽEVINA MONAKO

128. Kneževina Monako i Europska unija bliski su partneri sličnih stavova obvezani zajedničkom poviješću, kulturom, zajedničkim vrijednostima i načelima demokracije, ljudskih prava i vladavine prava. Odnosi Monaka s EU-om tijekom godina ojačani su nizom sporazuma o suradnji.
129. Vijeće prima na znanje odluku od 14. rujna 2023. o suspenziji pregovora o Sporazumu o pridruživanju te potvrđuje da nisu postojali uvjeti za njihovo uspješno zaključenje. U tom kontekstu Vijeće ponovno potvrđuje da Europska unija i dalje smatra Monako povlaštenim partnerom i poziva ga da dodatno ojača svoju blisku suradnju s Unijom te napominje da je Monako i dalje dobrodošao pridružiti se budućem Sporazumu o pridruživanju zajedno s Andorom i San Marinom.
130. Vijeće cijeni potporu Monaka Ukrajini i pozdravlja blisku koordinaciju i usklađivanje s EU-om, među ostalim putem bliskih kontakata i usklađivanjem sa stajalištima, izjavama i mjerama ograničavanja EU-a u okviru ZVSP-a. Vijeće ujedno cijeni predanost Monaka solidarnosti, posebno pružanjem humanitarne pomoći izbjeglicama.
131. Vijeće podsjeća na svoju potporu daljnjem jačanju suradnje između Monaka i EU-a uspostavom okvira za bilateralne političke dijaloge, kao i strukturiranim postupkom za usklađivanje Monaka s EU-om u pitanjima ZVSP-a, posebno uključivanjem Monaka u skupinu zemalja koje se sustavno poziva na formalno usklađivanje s izjavama Visokog predstavnika u području ZVSP-a u ime EU-a i s mjerama ograničavanja EU-a.
132. Vijeće pozdravlja predstojeće predsjedanje Monaka Odborom ministara Vijeća Europe od svibnja do studenoga 2026. te napominje da će se time obilježiti prvo predsjedanje Monaka od njegova pristupanja 2004. Vijeće pohvaljuje angažman Monaka u međunarodnim forumima i pozdravlja kontinuiranu suradnju Monaka i EU-a u multilateralnim forumima, posebno u okviru UN-a i Vijeća Europe.

133. Vijeće pozdravlja snažnu predanost Monaka zaštiti okoliša i borbi protiv klimatskih promjena. Vijeće cijeni snažnu predanost Monaka očuvanju oceana, među ostalim putem Sporazuma o bioraznolikosti izvan nacionalne jurisdikcije (BBNJ), koji je stupio na snagu u siječnju 2026. i predstavlja odlučan korak prema zaštiti otvorenog mora, pri čemu je Monako bio među prvim zemljama koje su ga ratificirale u svibnju 2024.
134. Vijeće pohvaljuje sudjelovanje Monaka u globalnoj obvezi pod vodstvom EU-a donesenoj na konferenciji COP 28, čiji je cilj udvostručenje globalne stope poboljšanja energetske učinkovitosti i utrostručenje kapaciteta za energiju iz obnovljivih izvora do 2030. te ugljična neutralnost do 2050. Vijeće nadalje cijeni predanost Monaka održivom pomorskom gospodarstvu, uključujući nove financijske obveze u iznosu većem od 8,7 milijardi eura do 2030. Nadovezujući se na taj napredak, pozdravlja činjenicu da je Monako 28. i 29. svibnja 2026. bio domaćin Forumu za plavo gospodarstvo i financije.
135. Vijeće prima na znanje kontinuiranu konstruktivnu, transparentnu i otvorenu suradnju Monaka s EU-om u području dobrog poreznog upravljanja, u skladu s postupcima i kriterijima koje je Vijeće utvrdilo radi uspostave EU-ova popisa nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe. Vijeće pozdravlja potpisivanje Protokola o izmjeni uz Sporazum o uzajamnoj automatskoj razmjeni informacija o financijskim računima i poboljšanju izvršavanja poreznih obveza na međunarodnoj razini između Monaka i svake od država članica EU-a, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2026.
136. Vijeće prima na znanje konkretan napredak Monaka, kako je navedeno u evaluaciji FATF-a iz lipnja 2025., u poboljšanju njegova okvira za SPNFT i prepoznaje napore koje su vlasti Monaka uložile u provedbu svih preporuka. Vijeće prima na znanje i evaluaciju MONEYVAL-a iz 2024., u kojoj je potvrđeno da je postignut napredak, da je okvir Monaka u skladu s međunarodnim standardima i da se ulažu naponi kako bi se napustio takozvani sivi popis FATF-a. U tom kontekstu Vijeće pozdravlja nacionalnu strategiju i akcijski plan Monaka za razdoblje 2025. – 2027., čiji je cilj djelotvorno rješavanje tih pitanja.

FARSKI OTOCI

137. Farski Otoci bliski su i važni partneri EU-a sličnih stavova, obvezani zajedničkim vrijednostima i načelima demokracije, ljudskih prava i vladavine prava. Odnosi između Farskih Otoka i EU-a tijekom godina ojačani su suradnjom u područjima kao što su trgovina, akvakultura, istraživanje, inovacije te pitanja Arktika i sjevernog Atlantika.
138. Potpisivanje Memoranduma o razumijevanju o pojačanoj suradnji između Europske unije i Vlade Farskih Otoka 14. ožujka 2024. označilo je korak prema produbljivanju tog partnerstva u područjima od zajedničkog interesa kao što su zelena i digitalna tranzicija, klimatske promjene, okoliš i energetika, pitanja Arktika, morska bioraznolikost, obrazovanje, oporezivanje, sigurnost opskrbe hranom i znanstvena suradnja.
139. Vijeće cijeni potporu Farskih Otoka Ukrajini i pozdravlja usklađivanje s mjerama ograničavanja EU-a u kontekstu agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine. Vijeće nadalje prepoznaje napore koji se ulažu kako bi se osigurala njihova djelotvorna provedba.
140. Vijeće ističe važnost uravnoteženih trgovinskih odnosa i održivog upravljanja ribarstvom. U tom pogledu Vijeće izražava duboko žaljenje zbog odluka Farskih Otoka da postignu dogovor o dodjeli kvota za skušu izvan sveobuhvatnog i uključivog dogovora obalnih država o raspodjeli i bez sudjelovanja Europske unije.
141. Vijeće izražava ozbiljnu zabrinutost zbog tih dogovora koji bi mogli ugroziti dugoročnu održivost tog ribljeg stoka i koji su u suprotnosti s načelima odgovornog upravljanja ribarstvom i međunarodne suradnje. Vijeće ujedno izražava žaljenje zbog toga što su Farski Otoci utvrdili prekomjerne jednostrane kvote za skušu te za atlantsko-skandinavski stok haringe, kao i zbog nedostatka konstruktivne suradnje s EU-om. Vijeće naglašava potrebu za konstruktivnim angažmanom Farskih Otoka u okviru Komisije za ribarstvo sjeveroistočnog Atlantika (NEAFC) s ciljem osiguravanja dugoročne održivosti i postizanja pravedne raspodjele ribolovnih mogućnosti.

142. Vijeće ponovno potvrđuje svoju snažnu spremnost na postizanje sveobuhvatnih dogovora o raspodjeli kojima se osigurava odgovorno, stabilno i održivo upravljanje zajedničkim stokovima u sjeveroistočnom Atlantiku, u skladu sa znanstvenim savjetima, međunarodnim obvezama i uzimajući u obzir povijesna prava, te poziva Farske Otoke da se u tu svrhu angažiraju konstruktivno i u dobroj vjeri. Vijeće snažno poziva Farske Otoke da surađuju s Europskom unijom na donošenju mjera upravljanja za stokove sjeveroistočnog Atlantika i, podsjećajući na prijedlog EU-a u tom pogledu u NEAFC-u, riješe pitanje prekrcaja na moru.
143. Vijeće pozdravlja predanost Farskih Otoka zaštiti okoliša i borbi protiv klimatskih promjena. Cijeni snažnu usmjerenost Farskih Otoka na energiju iz obnovljivih izvora i njihov cilj postizanja 100 % zelene električne energije do 2030., što je u skladu s njihovim međunarodnim klimatskim obvezama preuzetim u okviru Pariškog sporazuma.
144. Vijeće pozdravlja želju Farskih Otoka da surađuju u području obrazovanja i u tom pogledu sudjeluju u programu Erasmus+.
-